الف

=سنڌي_ سنڌي جي اکرن مان پهريون اکر.

ن.

دردجي وقت دانهن.

ڪ= ساليانو.

=چمڪ_ ڀڙڪ_ زينت_ حسن.

= ذميواري_ احسان.

= ذميوار_ احسانمند

ن= عڪس_ جهلڪ_ پيش لفظ

ن واد ويدانت جو هڪ طريقو. جيڪو دنيا ۾ برهم جو

س ڄاڻي ٿو.

= گفتگو_ ڳالهه ٻولهه_ ديباچو.

ي= چوڻ_ ٻڌائڻ_ ديباچو لکڻ_ ڳالهه ٻولهه ڪرڻ.

تيه= وڏي خاندان جو ماڻهو. صاحب خاندان

زيور_ ڳهه ڳٿا_ سينگار جو قسم. ٻارهن قسم جا

ان چار.

هه= واقف_ آگاهه

هه= روبرو_ سامهون_ مخاطب.

= زيور_ سينگار.

ڪ= عادت ڪرڻ وارو.

ال چارڻ وارو_ اهير_ گوالو_ (مذڪر)

مال چاريندڙ عورت (مؤنث)

ب_ پاڻي

هه_ پاڻي.

= نفسانفسي_ خودغرضي_ صرف پنهنجو خيال.

آوي_ نهائين_ مٽي جي ٿانون پچائڻ جي جاءِ.

نو_ شراب جو دوڪان_ ميخانو.

ت_ مصيبت_ تڪليف.

= آفت جو وقت_ تڪليف جو زمانو

آپت گراهي= خودغرض_ بخيل_ ڪنجوس.

آپت وَرگ = عزيز_ واسطيدار_ لواحقين.

آپتي= آفت_ بلا_ تڪليف_ رنج_ ڏکيو ڏينهن.

آپَدُ= آفت_ تڪليف — ڏک_ ظلم.

آپدجَنَڪ= تڪليف ڏيڻ وارو_ ظالم.

آپد گرُسِتِ= مصيبت زده_ مظلوم.

آپَرِڇا= سوال_ حقيقت معلوم ڪرڻ جي خواهش.

آپ رُوپ= نور الاهي_ خداوند تعالي.

آپڪوءَ= اڌ پڪل.

آپڪا= ندي_ درياهه.

آپلو= پاڻي ۾ داخل ٿيڻ. وهنجڻ.

آپَڻ= دوڪان_ هٽ_ بازار_ دوڪانداري.

آپڻڪ= دوڪاندار_ واپاري.

آپَنَ= مصيبت زده_ بدقسمت.

آپُوربي= پورو_ سالم_ تمام _ سڄو.

آقوڪ= آفيم.

آپيڊ= تاج_ ڪلنگي.

آپيڪشا= خواهش_ تمنا اراده.

آپين= سخت_ ٿلهو_ وڏو_ ڳئون جا ٿڻ.

آتپ= سج جي گرمي يا روشني_ اُس.

آتَتُ= الزام لڳائڻ_ پکيڙڻ.

آتتائي= وڏو گنهگار_ خراب ڪم ڪندڙ.

آتٿيم= مهمان نوازي_ ميزباني.

آتُر= پريشان_ بي قدر_ حيران.

آتَر= وچ ۾ _ فرق.

آتَرِڻ= اطيمنان_ خوش ڪرڻ_ راضي ڪرڻ.

آتَمُ= روح_ نفس ناطقه_ دل_ ساهه.

آتما= روح عقلي_ ذات_ خدا.

ي

ي = سنڌي ـ هندي ـ اردو ـ پارسي ۽ عربيءَ جي الفابيٽ جو هڪ اکر. جنهن جو آواز هن ريت ڪبو آهي. "يي".

يَ = نيڪ نامي — هوا — سير — سواري — روانگي — وڃڻ وارو.

يَاپَنُ = هلائڻ — چال چلڻ — مٽائڻ

يَاپَنَا = هلائڻ —گ ذران جو رستو حاصل ڪرڻ. اها دولت جيڪا ڪنهن کي گذران لاءِ ڏني ويئي هجي.

يَاپِيَہ = لڪائڻ جهڙو — حفاظت جي لائق

يَاتَ = هليو ويو هجي.

يَاتَا = مڙس جي ڀاءُ جي زال — ڏيرياڻي — ڊرائيور. — گاڏي هلائيندڙ — هلڻ وارو — وڃڻ وارو — ماري وجهڻ وارو.

يَاتَا يَاتْ = اچڻ وڃڻ — آمدرفت

يَاتْرَا = (جاترا) سفر — زيارت ڪرڻ.

يَاتورڪ = مسافر — سياح — زيارت ڪندڙ ـ زيارتي — زنوار

يَاتَرِي = حاجي ـ زيارتي

يَاتَنُ = بدلو — انعام — امتحان

يَاتَنَا = سخت — رنج — مصيبت. دوزخ جي تڪليف

يَاتو = رستي سان هلندڙ — راهه رو.

يَاتَّارٿيَہ = سچائي — ايمانداري

يَاجَڪ = اهو شخص جو مذهبي رسومات ادا ڪرائي — پيش امام — پوڄاري.

يَاجَنُ = مذهبي رسمون ادا ڪرائڻ. جوڳ يا پوڄا ڪرائڻ.

يَاجِيَہ = اها ملڪيت يا جائداد يا تحفو جيڪو مذهبي يا ديني رسومات جي ادائي لاءِ حاصل ڪئي وڃي.

يَاچَا = سوال ڪرڻ — گهرڻ.

يَاچِتْ = التجا ڪئي ويئي. پڇيو ويو. گهريو ويو.

يَاچَڪ = گهرڻ وارو — گدا — فقير — اميدوار

يَاچَنُ = گهرڻ — سوال ڪرڻ.

يَاچَنَا = پنڻ — درخواست ڪرڻ.

يَادَرْش = جهڙو — جهڙي طرح جنهن جي برابر

يَادَو = پاڻي — هر پاڻيٺ واري شي.

يَاڳ = قرباني — پوڄا

يَاڳَنْڪ = ورزش ڪرڻ — عبادت جو طريقو

يَامَ = هڪ پهر — پاس

يَامِڪ = چوڪيدار — نگهبان

يَامَلْ = جاڙا ٻار

يَامُنَ = سرمون — ڪجل

يَامِنِي = غير مذهب

يَامِنِي = رات

يَامِنِي پَتِي = رات جو مالڪ چنڊ

يَامي = ڀيڻ

يَانَ = ڏينهن جو چوٿون حصو — پهر

يَان و = روانگي — هر قسم جي سواري — دشمن تي حملو ڪرڻ.

يَاوُ = جيترو — جنهن قدر — سپ — ڪُلُ = جيستائين.

يَاوَتَ = جيتري قدر — ايستائين

يَاوَجِيْوَنُ = سڄي ڄمار — ساري عمر

ياهي = ان کي — هن کي

يَائِي = وڃڻ وارو.

يَتَ = پابند

يُتْ = جو الڳ نہ ٿئي. گڏ — شامل

يَتَـرَهْ = جنهن جاءِ ـ جتي.

يَتْـرَهْ تَتْـرَهْ = هيڏي هوڏي. ڪجهہ هت ڪجهہ هُتي. جاتي ڪاتي — جگہ جگہ

يَتْرَهْ يَتْـرَهُ = جتي جتي

يَتْ ڪَنچِتْ = ڪجهہ — ٿورو گهڻو.